Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 301 Miercuri 5 Noembrie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE ÎN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

PREMILITARII

S'a deschis Duminică, într'un cadru festiv, noul an de instrucţie premilitară pentru tinerii noştri cari se apropie de vârsta majoratuiui. I-am văzut defilând pe străzile Capitalei, într'o ţinută viguroasă, cu pas cadenţat de viitori ostaşi ai ţării, mândri de gloria celor cari luptă astăzi pentru trălucirea Patriei.

Pregătirea tineretului în disciplina aspră a muncii, a datoriei împlinite, a cultului şi iubirii de neam, a virtuţilor ostăşeşti şi cetăţeneşti, constituie imperativul categoric al vremii de astăzi, care ne cere tuturor să asigurăm ţării un viitor mai bun, mai luminos, conform cu misiunea istorică pe care poporul românesc a avut-o în trecut şi trebue s'o aibă şi de aci înainte în răsăritul Europei.

O naţiune nu-şi poate valorifica dreptul ei la existenţă decât prin puterea ei de creaţie, prin sacrificiile pe care le face pentru împlinirea aspiraţiilor ei, şi prin eroismul de care dau dovadă fiii ei, atunci când sunt chemaţi să apere sau să cucerească drepturile sale fireşti.

Ne găsim la o cotitură a istoriei când se pune piatra de temelie şi de veşnicie a Patriei noastre. Vitejia armatei române, în acest război sfânt, contra dusmanului din răsărit ne-a deschis drumul spre împlinirea destinului la care are dreptul să râvnească neamul românesc de pretutindeni. Suferinţele milenare i-au fost deajuns găsindu-l de atâtea ori risipit sub stăpâniri străine. Răsărit nou de lumină aruncă peste toate plaiurile româneşti zorile reînvierii întregului neam, strâns unit sub strălucirea aceluiaş stindard.

In acest crez de afirmare românească trebue crescut, educat şi îndrumat tineretul ţării.

Telurile premilităriei fixate de d. subsecretar de stat la ministerul educaţiei naţionale, merită să fie subliniate.

Se cere tuturor, în primul rând, tineri şi vârstnici, fanatizarea în iubirea de Patrie, care trebue să fie principalul rost al vieţii noastre. Disciplină de fier şi muncă pe care s'o preţuim ca un cult şi s'o săvârşim cu cea mai înălţătoare plăcere, pentrucă ea este izvorul tuturor bucuriilor vieţii şi regenerare fizică pentru a spori puterea de muncă şi a da ţării soldaţi viguroşi; respectul valorilor şi meritul individual; dragoste de cămin, pe care se întemeiază însăşi vitalitatea neamului, sunt lozinci de care tineretul să fie adânc pătruns.

Educaţia tineretului în aceste vremuri de mari prefaceri, nu poate rămâne o problemă la voia întâmplării. Ea trebue să devină o problemă de stat, interesând întreaga naţiune, spiritul în care e crescut şi îndrumat tineretul.

Deaceia premilităria după anii de şcolaritate, constituie pentru tineret o etapă de întărire şi valorificare a puterilor sale sufleteşti şi fizice, puse în slujba neamului şi a ţării.

PROGRESELE TEHNICE IN ROMÂNIA

Intr'o şedinţă festivă, prezidată de M. S. Regele Mihai, societatea „Politechnica" a sărbătorit împlinirea a 60 de ani dela deschiderea primei căi ferate, realizată de inginerii români şi dela înfiinţarea acestei societăţi.

Dacă facem comparaţia cu situaţia de atunci, dacă ţinem seama că suntem un stat tânăr care şi-a menţinut cu mari greutăţi independenţa, avem dreptul să ne mândrim cu progresele realizate până azi în toate domeniile. Am fi putut face mai mult, desigur, dar epoca materialistă dintre cele două războaie n'a scos suficient în evidenţă roadele activităţii din câmpul ştiinţei şi artelor cu variatele lor ramuri, şi de multe ori ne măguleam, dar ne şi surprindeau elogiile venite din străinătate, la adresa intelectualilor noştri de seamă, cum a fost de exemplu părerea geografului de Martonne care a scris despre o lucrare a unui inginer român că este „cea mai bună cartografiere care s'a făcut, a unei părţi depe întreaga suprafaţă a globului".

Aniversarea de Duminecă pune în valoare nu numai înfăptuirile dar şi greutăţile începuturilor pe cari cei de azi le cunosc mai puţin, greutăţi cari dau operei de propăşire românească o şi mai mare însemnătate.

In acest frământat colţ al Europei, românii nu s'au bucurat de îndelungate epoci de pace şi de aceia în unele privinţi n'am mers în ritmul progresului din alte state.

In aceste din urmă 6 decenii ne-am dat toate silinţele să ţinem pas cu celelalte neamuri din Occident şi dacă vom impune o normă de administrare, în care preocupările materiale individuale să nu mai treacă înaintea intereselor generale, putem fi siguri că vom realiza năzuinţele unui neam întreg.

Procesul dela Riom incepe la 15 Ianuarie 1942

Vichy, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

După cum s'a anunţat, Tribunalul Suprem se va reuni la Riom în ziua de 15 Ianuarie 1942, pentru a judeca pe cei responsabili de înfrângerea Franţei, care se află închişi în fortăreaţa Portalet.

Această dată a fost comunicată oficial consiliului de miniştri.

Tribunalul Suprem s'a reunit acum câteva zile pentru a lua cunoştinţă de actul de acuzare redactat de procurorul statului.

Acuzaţii sunt: Edouard Daladier, Leon Blum, Guy de Chambre, Pierre Cot, Jacomet şi generalul Gamelin.

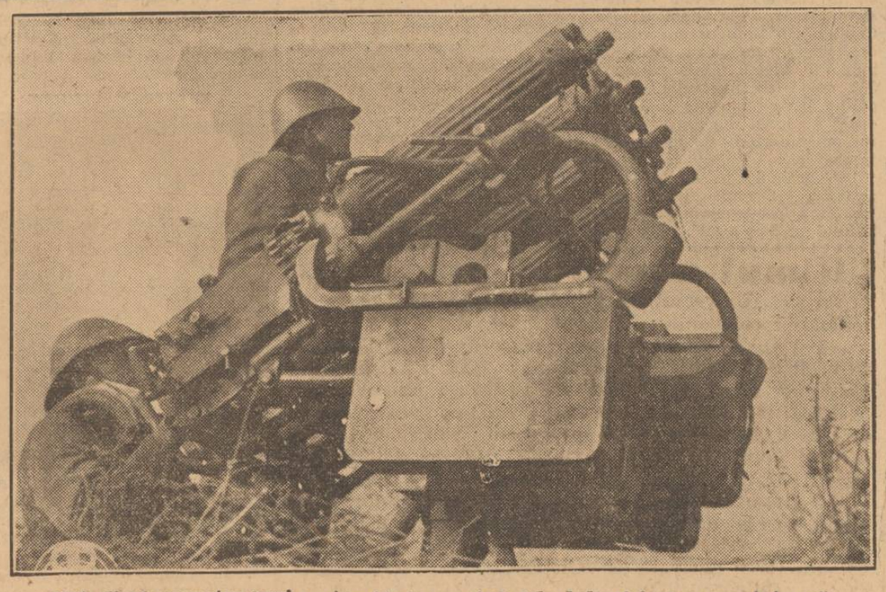

Mitralieră cu patru guri capturată de români dela bolşevici şi acum întoarsă împotriva acestora. (P. P.)

Situaţia pe teatrul de război oriental

Campania victorioasă din Crimeea

de R. SEIŞANU

Campania din Crimeea prezintă un interes deosebit din punctul de vedere militar, atât din cauza particularităţii teatrului de operaţiuni, cât şi din cauza condiţiilor în care se desfăşoară acţiunea ofensivă a forţelor armate germane şi române.

Cu toate că armata sovietică, ce a avut misiunea să apere Crimeea, a dispus, pe deoparte, de zona puternic fortificată a istmului Perekop, prelungită spre est cu mlaştini şi lagune; iar, pe de altă parte, de coastele întinse ale peninsulei protejate de flota din Marea Neagră, împotriva unei eventuale debarcări de trupe, — forţele germane şi române au reuşit, printr'o acţiune ofensivă strălucită şi fulgerătoare, să sfarme întregul dispositiv defensiv al inamicului: să cucerească Simferopol, capitala republicii sovietice tătăreşti şi să se apropie de Sebastopol, baza principală navală a U. R. S. S. din Marea Neagră.

Prima fază a acestei campanii s'a desfăşurat în condiţii excepţionale în ce priveşte desvoltarea rapidă a acţiunii ofensivei şi rezultatele importante ce le-a dat până azi din punctul de vedere tactic şi strategic.

Atacul zonei fortificate din istmul Perekop a început în ziua de 18 Octombrie. Au urmat luptele de străpungere a liniilor, care s'au terminat în ziua de 28 Octombrie. Cu toată rezistenţa înverşunată a trupelor sovietice, liniile de apărare au fost străpunse una după alta şi întregul sistem fortificat s'a prăbuşit

Bătut, inamicul s'a retras dar fiind urmărit de aproape şi atacat viguros, el n'a mai avut posibilitatea să se opreasă pe alte poziţii spre a se reface şi rezista.

Rămăşiţele armatei sovietice, despărţite în două grupe, au căutat apoi salvarea lor în două direcţii opuse: un grup s'a retras spre est, în direcţia Kerci; iar al doilea grup, spre sud, în direcţia Sebastopol. Trupele germane şi române au continuat urmărirea celor două grupuri şi în luptele ce le-au susţinut în aceste operaţiuni, au obţinut alte succese.

Atât în luptele de străpungere, date între 18-28 Octombrie, cât şi în cele de urmărire, date între 28 Octombrie—1 Noembrie, ele au luat 53.175 prizonieri, pre-

(Continuare in pag. 2-a)

Crimeea, peninsula cu mulţi stăpâni

de N. BATZARIA

Puţine zile după începerea războiului împotriva bolşevicilor primisem la modestul meu birou de redacţie vizita câtorva tineri tătari şi turci, cerând îndrumări pentru a fi primiţi ca voluntari în armata româno-germană de pe frontul dela Sud. In deosebi, tinerii tătari declarau că vor să lupte pentru liberarea de sub jugul rusesc (bolşevic sau nebolşevic) a patriei lor Crimeea.

Indreptăţeau veleităţile lor asupra Crimeei prin următoarele fapte: a) în Crimeea a fost un stat tătărăsc, care a avut o existenţă de mai bine de trei veacuri şi jumătate; b) şi astăzi fondul populaţiei îl constituie tot un element tătăresc, pe când ruşii adevăraţi se găsesc în număr neînsemnat; c) în 1917, adică îndată după instalarea în Rusia a regimului bolşevic, locuitorii Crimeei se revoltă şi întemeiază o republică independentă.

In sfârşit, ca un argument în plus, este şi numele de astăzi al peninsulei. Tătarii doar i-au dat numele de Krim, nume care a fost adoptat şi de ruşi.

Incontestabil, este mult adevăr în afirmaţiile de mai sus. Este însă tot atât de adevărat, că peninsula Crimeea, ale cărei frumuseţi naturale au fost cântate de poeţii ruşi Puşkin şi Mickievitz, face parte din teritoriile care, din cauza poziţiei geografice şi a bogăţiei solului, au atras mulţi năvălitori, veniţi cu gândul de a jefui, precum şi mulţi doritori, veniţi cu gândul de a se aşeza definitiv şi de a se folosi de bogăţiile pământului. Unii, aceştia sunt năvălitorii vremelnici, au venit pe uscat prin istmul Perekop, a cărui lăţime este între 5—7 kilometri, iar alţii au venit pe mare cu corăbiile.

Aşa se face că încă din vremile cele mai vechi această peninsulă — suprafaţa ei este de 25.727 kilometri pătraţi — este cunoscută şi cercetată.

Cei mai vechi locuitori ai ei par a fi fost cimerienii, despre cari se ştie prea puţin. Insă, încă din veacul al 7-lea mai înainte de Iisus Hristos încep să se stabilească numeroase colonii greceşti. Grecii i-au dat numele de Taurida sau Chersonesul Tauric.

In veacul al 5-lea apare acolo un regat, care a făcut parte din peninsulele vestitului rege Mitridate. Romanii o ocupă în anul 47 a. chr.

Incep după aceea invaziile barbare, peninsula fiind pustiită succesiv de huni, alani, goţi, iar după ei este ocupată de cazari. Merită să ne oprim puţin asupra acestora din urmă.

Cazarii erau un popor de rasă turco-tătară. Incă din primele veacuri ale creştinismului îi găsim aşezaţi între Marea Caspică şi Marea Neagră, iar în aveacul al 7-lea ocupă Crimeea şi Kievul şi izbutesc să întemeieze un imperiu, care se întindea dela Bug şi Nipru până la Urali, iar la Nord până la cursul de mijloc al fluviului Volga şi izvoarele Donetului, supunând popoarele slave din aceste regiuni. O coaliţie formată din ruşi şi greci reuşeşte să distrugă imperiul cazarilor puţin după anul 1000.

Insă mai înainte de acest eveniment şi anume în veacul al 8-lea, cazarii, care erau un popor comercial şi întreţineau o armată de mercenari, s'au convertit la religia mosaică. Evreii zişi „galiţieni" pot fi socotiţi ca unii din urmaşii lor.

Intorcându-ne la Crimeea, pomenim că în anul 640, împăratul Heraclius o alipeşte la imperiul bizantin.

O aşezare importantă prin urmările ei este aceea a tătarilor, care, după ce o cercetează şi o pustiesc în diferite rânduri, se aşează definitiv în anul 1427. In timpul lor, mai întâi veneţienii, iar după ei genovezii întemeiază mai multe contoare comerciale. Mai târziu însă sunt goniţi de turci. Tătarii devin vasalii turcilor. Hanii lor sunt numiţi de sultani. Aşa, în 1478, Mahomet al II-lea, cuceritorul Constantinopolului, numeşte un Mengli Gherai ca han al Crimeei şi Micei Tartarii.

Această situaţie de vasalitate faţă de turci, dar cu hanat propriu şi cu administraţie internă autonomă este păstrată de tătari până în anul 1783, când Crimeea e anexată de ruşi. Interesant de notat este însă că monumentele importante din punctul de vedere istoric şi artistic nu sunt ruseşti, ci monumentele lăsate de greci, italieni şi tătari.

Despre solul Crimeei spunem în câteva cuvinte, că aproape trei sferturi este stepă în continuarea stepei din Rusia meridională, iar aproape un sfert e muntos. Sunt munţii Tauridei — vârful cel mai înalt este Iaila, 1650 metri — socotiţi ca o continuare a munţilor Caucaz. In partea de Sud clima este subtropicală. Acolo creşte măslinul, smochinul, laurii, viţa de vie, pe când în interior sunt aproape 400 de lacuri sărate.

Papa a trimis binecuvântarea sa luptătorilor dela Gondar

Roma, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB anunţă că Sanctitatea Sa Papa a primit într'o audienţă particulară pe preotul italian Leone Zanni care a fost grav rănit în sectorul dela Gondar.

Papa a trimis binecuvântarea sa luptătorilor dela Gondar urându-le ca Dumnezeu să le ajute şi să le dea puterea să-şi îndeplinească datoria.

NU E O JERTFĂ, CI O DATORIE SĂ SUBSCRII LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII

IN CAZEMATELE DELA ODESA

Unul din tunurile capturate de trupele noastre. (PKt.)

Relaţiile dintre Germania şi Statele Unite

Tratativele japono-americane sunt considerate la Berlin ca eşuate

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 3. — Ziua de azi a pus pe tapet o serie de importante evenimente politice şi militare.

Dintre evenimentele politice primează relaţiile dintre Germania şi Statele Unite. După cum se ştie, Germania a trimis statelor neutre două note în care protestează împotriva afirmaţiilor d-lui Roosevelt în legătură cu pretinse intenţii de impărţire a Americii de Sud de către Germania şi împotriva unor pretinse tendinţe revizioniste ale acesteia. In aceste note d. Roosevelt e arătat în acelaş timp ca agresor în conflictul dintre Germania şi Statele Unite.

Presa americană e în unanimitate de părere că Statele Unite şi Germania se află de pe acum într'un război fără declaraţie formală. Cercurile germane nu iau atitudine în această direcţie, dar e dela sine înţeles că primul foc de armă al Statelor Unite îi va urma unul din partea Germaniei.

◆

In legătură directă cu relaţiile germano-americane stau acelea dintre Japonia şi Statele Unite.

Tratativele dintre guvernele din Tokio şi Washington sunt considerate aci ca eşuate. Parlamentul japonez se va întruni la 16 Noembrie şi va lua desigur hotăriri de mare însemnătate. Japonia va face pregătiri care s'o găsească gata pentru orice eventualitate.

După ştiri transmise de agenţia „United Press", bolşevicii ar fi adus pe frontul oriental un insemnat număr de trupe din Extremul Orient.

Rămâne de văzut dacă aceste măsuri vor avea vreo influenţă asupra atitudinii militare a Japoniei. Fapt cert e însă că nu poate fi pus în nici un caz la îndoială ataşamentul acesteia faţă de puterile pactului tripartit.

Caracteristică în această privinţă e o declaraţie a agenţiei „Domei" în care se spune că Japonia trebue să fie pregătită în cazul când nu va putea evita presiunea pe care o exercită Statele Unite asupra ei. Această presiune e acum mai mult de natură economică.

Tot după declaraţiile agenţiei „Domei", Japonia e ferm hotărîtă să nu renunţe la politica adoptată în ce priveşte noua ordine din Extremul Orient.

Caracteristic pentru actuala situaţie e şi faptul sosirii generalului Wavell cu statul său major la Singapore, unde a avut conferinţe cu mareşalul Brooke-Bodham, comandantul forţelor britanice din Extremul Orient. D. Duff Cooper a sosit în acelaş timp în Australia.

La Londra şi Washington, nimeni nu-şi mai dă osteneala să ascundă caracterul agresiv al politicii americane faţă de Germania. In această privinţă, e caracteristic un comentar al postului de radio Londra, în care se arată că Statele Unite duc sub patru forme războiul contra Germaniei:

Prima formă a acestui război e de natură ideologică şi datează din 9 Noembrie 1938, în urma măsurilor luate de Germania împotriva evreilor cu prilejul asasinării diplomatului von Rath. dela ambasada germană din Paris şi când Statele Unite au retras pe ambasadorul lor la Berlin.

A doua formă a războiului e de natură industrială.

A treia formă e a aşa zisului război „de împuscare", izbucnit în urma stabilirii americanilor în Islanda.

In fine, a patra formă a războiului germano-american se desfăşoară în domeniul juridic, fiind în legătură cu aşa zisa libertate a mărilor.

Din toate acestea reese cu precisie că America e agresoarea şi că nu poate contesta în niciun fel acest fapt.

❖

In ce priveşte situaţia militară, succesele din Crimeea şi de pe frontul de Sud sunt primite aci cu cea mai mare satisfacţie.

In conferinţa cu reprezentanţii presei străine, ţinută azi la Wilhelmstrasse, s'a expus pentru prima dată urmările acestor succese în apropiata campanie pentru cucerirea Caucazului.

Asupra situaţiei din sectorul Moscovei se arată aci că ştiri transmise de postul de radio din capitala bolşevică anunţă că germanii ar fi reuşit să întoarcă frontul de Sud şi să pornească o mare ofensivă contra Moscovei.

In genere, cercurile berlineze precizează cu satisfacţie, că evenimentele din ultimele zile dovedesc cu prisosinţă că nu mai există niciun obstacol care să abată trupele germane din calea lor.

❖

La Presburg şi în întreaga Slovacie au fost eri demonstraţii

La Berlin nu s'a adoptat nici o atitudine faţă de acest eveniment. Se spune totuşi că e caracteristic că la demonstraţiile care s'au desfăşurat la Presburg au participat şi membri ai gărzilor Hlinka.

Panică la Moscova

Stockholm 3 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:*

Situaţia la Moscova este caracterizată printr'o atmosferă vecină cu panica, scrie ziarul „Afton Bladet" într'un articol trimis de corespondentul său din Ankara, bazat pe informaţiuni culese din cercurile observatorilor neutri din Moscova.

După ce i s'a ascuns multă vreme situaţia reală, populaţia din Moscova a luat cunoştinţă de realitate într'un chip fulgerător şi brutal. Evacuarea capitalei de către guvern şi de funcţionarii superiori a stârnit în oraş o fierbere care din moment în moment ar putea da loc unei explozii. Pedepse grozave sunt prevăzute pentru cei cari ar încerca să părăsească oraşul.

Pe de altă parte, se constată că n'au fost luate la timp măsurile necesare pentru a se face faţă marei lipse de alimente ce domneşte la Moscova. Organele administrative, în marea lor majoritate, au încetat de a funcţiona. Plata lefurilor funcţionarilor şi muncitorilor nu se mai face decât foarte rar şi în mod cu totul neregulat.

Menţinerea ordinei este asigurată de forţele armate, de oarece poliţia nu mai este suficientă pentru aceasta; totuşi militarii nu îndrăznesc să intervină prea făţiş pentru reprimarea nenumăratelor manifestări de descurajare şi de disperare.

Radio-Moscova admite că situaţia Sovietelor e grea

Roma, 3 (Rador). — Postul de radio Moscova a admis în emisiunile de Duminică seara şi de Luni că situaţia ia o întorsătură neplăcută pentru forţele sovietice în sectorul de miazăzi al frontului.

Radio Moscova a adăugat că linia de apărare a fost străpunsă într'un punct ce nu a fost precizat.

El a afirmat deasemenea că situaţia în Crimeia este extrem de periculoasă.

Ziarul „Pravda" a adresat soldaţilor şi poporului sovietic un apel la rezistenţă, afirmând că ţara este în pericol.

Puterea atacurilor germane în Crimeea

Berlin, 3 (Rador). — *Din sursă autorizată se află că din cele 14 divizii sovietice, instalate în Crimeea, pentru apărarea ei, unităţile aflate în sud cunosc şi ele acum puterea atacurilor germane.*

Aceste unităţi au încercat zadarnic să se apere, refugiindu-se prin munţi, pentrucă toate pregătirile lor au fost nimicite de bombele germane. Astfel, o singură escadrilă a reuşit, în ziua de 2 Noembrie, să reducă la tăcere opt baterii, dând atacuri în valuri succesive asupra lor.

Iată cum povesteşte comandantul escadrilei acest fapt:

Odată cu înaintarea germanilor în Crimeea, huruitul motoarelor aviaţiei germane nu mai încetează o clipă pe deasupra peninsulei. Ziua întreagă, avioanele noastre de bombardament în picaj, de luptă şi de vânătoare, atacă trupele sovietice, care se retrag puse pe fugă, iar noaptea aruncă bombe de cel mai greu calibru asupra oraşului Sevastopol şi a altor obiective. Sub noi, bubuitul metalic al proiectilelor tuturor armelor germane se aude până departe.

Ieri, pe când atacam pentru a zecea oară instalaţiile inamicului din munţii Jaila, văzurăm înaintând spre oraşul Simferopol, cucerit mai de mult, noui formaţiuni de trupe germane, care blindate şi coloane de aprovizionare.

Regimentele se angajau în luptă unul după altul.

Desmintirea unei ştiri transmisă de Radio-Londra

Berlin, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei STEFANI transmite:

Se desminte ca fiind în întregime inventată ştirea transmisă de radio Londra după care bolşevicii ar fi scufundat sau ar fi avariat grav vase de război şi vase comerciale germane în Oceanul Atlantic.